

42280
GK-136

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı : 15014783-610[1763]-59089
Konu: Yazılı Soru Önergesi

02.06.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.04.2014 tarihli ve 43452547-120.00-175070 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Sayın Özcan YENİÇERİ'nin tarafıma tevcih ettiği 7/42280 esas numaralı yazılı soru önergesinde yer alan hususlar aşağıda açıklanmıştır.

Bakanlığımız Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü, devlet gelirleri politikasının oluşturulmasına ilişkin çalışmaları vergi yükü, gelir dağılımı ve gelir tahminlerine yönelik genel ve sektörel analizler çerçevesinde etkinliği, verimliliği ve adaleti sağlayacak şekilde gerçekleştirmektedir.

Gelir politikalarının hayata geçirilmesinde ise Gelir İdaresi Başkanlığımız, Anayasamızda belirlenen ilkeler ve yürürlüğe konulan vergi kanunlarına uygun olarak, mükelleflerin vergiye uyumunu kolaylaştırmak üzere her türlü teknolojik imkandan azami seviyede faydalanmakta, bilgi işlem sistemlerini teknolojik gelişmelere uygun bir şekilde geliştirerek tüm ekonomik faaliyetlere ilişkin ulusal mali bilgi alt yapısını tek merkezden yönetip bu bilgileri ilgili birimlerin kullanımına sunarak kurumsal veri tabanını oluşturmakta ve mükellefiyet, vergilendirme, denetim ve risk analizine yönelik her türlü bilgi, veri ve istatistiği toplayıp işleyerek; vergilendirme, denetim, planlama ve kayıt dışı ekonomiyle mücadele konularında veri sağlamaktadır.

Bakanlığımız Vergi Denetim Kurulu bünyesinde kurulan Risk Analiz Merkezi ise bu çerçevede elde edilen verileri, uygun analiz araçları ve uzman personel vasıtasıyla objektif ve bilimsel kriterlere göre analize tabi tutarak riskli mükellef grupları ile alanlarını belirlemektedir.

Öte yandan, 2012 yılı itibariyle Vergi Denetim Kurulu bünyesinde yeni ve kapsamlı bir Risk Analiz Modeli oluşturulması çalışmalarına başlanılmıştır. Bu çerçevede, riskli mükellefleri tespit etmek amacıyla kullanılacak risk kriterlerinin oluşturulması çalışmaları Risk Analiz Merkezince 2013 yılında tamamlanmış olup, yapılan çalışmalarda Risk Analiz Merkezi tarafından kullanılan tüm risk kriterleri gözden geçirilmiş, yeni kriterler belirlenmiş, sektörel yönden risk belirlemesine imkan veren ve risk analiz sürecinde sürekliliği sağlayan bir program alt yapısı oluşturulmuş ve gerekli diğer yazılım çalışmaları başlatılmıştır.

Risk Analiz Merkezince kullanılacak programın yazılımının 2014 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

Diğer taraftan, Gelir İdaresi Başkanlığı bünyesinde yürütülmekte olan Vergisel Uyum Analiz Modeli ve Mükellef Değerlendirme Sistemi, Başkanlığın veri ambarında yer alan mükellef bilgilerinden yararlanarak mükelleflerin vergi mevzuatında belirlenen yükümlülüklerini, mevzuata uygun olarak yerine getirip getirmediğini değerlendirerek, mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunu artırmayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda mükelleflere ait bir takım veriler önceden oluşturulmuş kurallar çerçevesinde analiz edilmekte ve mükelleflerin vergisel ve ekonomik faaliyetleri izlenebilmektedir.

Vergisel Uyum Analiz Modeli ve Mükellef Değerlendirme Sistemi ile vergisel uyumsuzluklarla ilgili ön uyarı sistemlerinin oluşturulması ve uyumlu-uyumsuz mükelleflerin ayrıştırılarak, uyumlu mükelleflere çeşitli kolaylıklar sağlanması, uyum seviyesi düşük mükelleflerin ise tespit edilerek öncelikle gönüllü uyuma sevk edilmesi ve ihtiyaç duyulması halinde de gerekli denetim tedbirlerine başvurulması hedeflenmektedir.

Bakanlığımızca denetim ve yoklama yapılacak faaliyet alanlarının önceliklendirilmesinde yararlanılacak olan bir diğer proje ise Elektronik Yoklama Projesidir. Geliştirilen proje kapsamında yoklama ve denetim faaliyetlerinin daha hızlı, etkin ve verimli yapılabilmesi sağlanarak, mükelleflerin ve vergiye tabi faaliyetlerin, mobil teknolojiler kullanılarak yerinde tespit edilmesi ve online olarak ilgili birimlere ulaştırılması, elektronik olarak alınan bu bilgilerin yorumlanarak vergi işlemlerinin hızlandırılması, vergi kayıp ve kaçığına en erken zamanda müdahale edilerek önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Proje 2013 yılında pilot uygulama ile hayata geçirilmiş olup, bütün vergi dairesi müdürlüklerinde kademeli olarak yaygınlaştırılması düşünülmektedir.

Öte yandan, bilgisayar teknolojisi ve istatistiksel yöntemler kullanılarak sektörel ve bölgesel kapsamda vergi uyumsuzluklarını tespit etmek, gönüllü uyumu artırmak ve mali-ekonomik analiz ve sonuçlar ile diğer birim ve kurumlara da bilgi sağlamak amaçlarıyla geliştirilen Sektör Bilgi Sistemi Projesi 2013 yılı içerisinde büyük ölçüde tamamlanmış ve 2013 yılsonu itibariyle yazılım son aşamaya getirilmiştir. 2014 Temmuz ayından itibaren ise proje çerçevesinde uyumsuz mükelleflerin tespit edilmesi, sektörel ve bölgesel raporların oluşturulması planlanmaktadır.

Gayrimenkul sermaye iradı elde eden mükelleflerimizin beyannamelerinin, Bakanlığımızca elde edilen veriler dikkate alınarak doldurulması esasına dayanan Önceden Hazırlanmış Kira Beyanname Sistemi, 1 Mart 2012 tarihi itibariyle faaliyete geçirilmiş olup, beyan döneminin sona ermesinin ardından analizler ve çapraz kontrol yöntemleri kullanılarak veri eşleştirmeleri yapılmakta ve yapılan analizler sonucu hatalı beyanda bulunan veya kira geliri elde etmesine rağmen hiç beyanname vermeyen mükellefler tespit edilerek uyumsuzluk nedenleri araştırılmak ve gönüllü uyum kapsamında işlem yapılmak üzere vergi dairelerine gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı